

איכות הסביבה

ממחזרים את דירה להשכיר / רחל לוי - שגב

פעילות בנושא איכות הסביבה

מטרות:

- להדגיש את חשיבות מיחזורם של בקבוקי הפלסטיק באמצעות חוק הפיקדון ואיסוף הבקבוקים הגדולים.
- מיחזור בקבוקי פלסטיק גדולים באמצעות פעילויות יצירה.

חומרים:

- ♣ הסיפור המצורף "מיחזור דירה להשכיר"
- ♣ פחית משקה
- ♣ בקבוקי פלסטיק חד פעמיים גדולים וקטנים
- ♣ בקבוק זכוכית (בירה וכדו')
- ♣ חוק הפיקדון רשום ע"ג בריסטול (ראה נספח)
- ♣ פיתקיות מחיר (25 אג')
- ♣ סלסילת פרי (תותים)
- ♣ בגד פליז
- ♣ פתיתי פלסטיק גרוסים

מהלך הפעילות:

קוראים את הסיפור ותוך כדי הקראה מציגים את המוצרים עליהם מסופר (מסומנים ע"י כוכבית) ע"ג השולחן.

מיחזור הסיפור דירה להשכיר של אלה אולדברנד

בעמק יפה, בין כרמים ושדות עומד מגדל בן 4 קומות. ומי גר במגדל?

בקומה הראשונה גרה חתולה ששותה כל היום מים וקולה, מבקבוקים גדולים וקטנים. ראשית היא פותחת את הפקקים, שותה במהירות את המשקה. וכאשר הבקבוקים* ריקים בלי היסוס ושאון היא מעיפה אותם מבעד לחלון.

בקומה השנייה גרה חוחית היא שותה רק מפחית* כל היום פותחת פחיות שותה מהר, שותה חיש וכשהפחית ריקה היא מעיפה אותה ישר לכביש.

בקומה השלישית גר מר עכבר אך לפני שבועיים ארז את חפציו ונסע. איש אינו יודע לאן ומדוע.

כתבו דיירי הבניין שלט: "דירה להשכיר" וחיברו אותו במסמרים אל הקיר.

ראשונה באה ארנבת. חיש מהר עולה לקומה האחרונה, קוראת את השלט, פותחת הדלת, עומדת בפנים ומסתכלת.

באים מכל הדירות השכנים, עומדים סביבה, מסבירים לה פנים.

- הנאים החדרים בעיניך?

- נאים.

- הנאה המטבח בעיניך?

- נאה.

- הנאה המסדרון בעיניך?

- נאה.

אם כן שבי איתנו הארנבת.

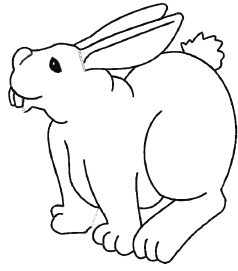
לא אשב!

למה?

השכנים אינם טובים בעיני, איך אשב אני שאוהבת נקיון

עם חתולה שזורקת בקבוקים מהחלון?

נעלבה החתולה והארנבת הלכה.

בצעדי און הגיע דובון.

קרא את השלט דירה להשכיר ואחרי שקרא את השלט

התגלגל ועלה ופתח את הדלת.

עומד ומביט בעיניו הקטנות, בכתלים, בתקרה ובחלונות.

באים מכל הדירות השכנים, עומדים סביבו מסבירים לו פנים:

- הנאה הדירה בעיניך?

- נאה.

- הנאה המטבח בעיניך?

- נאה.

- הנאה המסדרון בעיניך?

- נאה.

אם כן, שב איתנו.

לא, לא אשב.

למה?

איך אני שאוהב נקיון אגור עם חוחית ששונה מפחית וזורקת אותה בלי בושה, לחצר ולא לאשפה.

הלך הדובון, מגיע ינשוף.

קרא את השלט, עלה במדרגות, הביט בחדרים, במסדרון ובחלונות.

שמחו החיות איזה שכן חכם יוכל לייעץ ולעזור לכולם.

והם שואלים:

- הנאה הדירה בעיניך?

- נאה.

- הנאה המטבח בעיניך?

- נאה.

- אם כן, שב איתנו...

לא. לא אשב.

למה?

אתם חושבים שאני החכם אגור בכללך שאתם זורקים כאן כולם?

ל בית כזה לא תמצאו דיירים, כדאי שתחילו לחשוב מה עושים, כיצד את הסביבה שומרים ואת הבית

שלכם משפרים.

אמרו החיות אתה המלומד, הגד לנו מה לעשות ונפעל מיד.

התחיל הינשוף להסביר:

שלט עם חוק הפיקדון*

החל מ - 1 באוקטובר 2001 נכנס לתוקף "חוק הפיקדון" האומר:

מחזירים

לנקודות המכירה: בקבוקי זכוכית, מכלי פלסטיק ופחיות משקה בקיבולת של 100 מ"ל

ועד 1.5 ליטר (לא כולל) - שעל גביהם מופיע הכיתוב "חייב בפיקדון 25 אגורות".

מקבלים

25 אגורות עבור כל מיכל ריק (מסומן בלבד) המוחזר לנקודת המכירה.

חוק הפיקדון התחיל לפני שנה ומיד נחל הצלחה עצומה.
אם תאספו את הבקבוקים והפחיות תקבלו כסף, בו תוכלו להשתמש לסיוד הקירות, לצמחים ולגינה.
גם בקבוקים אחרים שאין עליהם פיקדון נאספים היום במיכלים המוצבים ברחובות הישובים
ומועברים למיחזור.

- מה זה מיחזור? שאלו הדיירים בסקרנות.
- שימוש חדש בחומרים ישנים: את הבקבוקים שאוספים במסגרת חוק הפיקדון ומהרחובות
ממיינים, רוחצים היטב ואחר כך גורסים אותם וטוחנים עד שמקבלים פתיתים - חתיכות קטנות. את
החתיכות מייבשים, שוב ממיינים לפי צבעים ומכניסים לשקים גדולים.

- ומה עושים בהם?
את השקים מוכרים למפעלים. שם עושים מהפלסטיק הגרוס סלסילות לפירות, סיבים - חוטים שמהם
מכינים בגדים ושמיכות (פליז), משטחים צבעוניים ודמויי עץ לרהיטים ולמתקנים בגני משחקים.
(אפשר להראות תמונות או חפצים ממוחזרים)

אמרו החיות: נאסוף בקבוקים, נביא את הפחיות לנקודות האיסוף ואת בקבוקי הפיקדון. את
הבקבוקים הגדולים נשים במיכלי האיסוף.

החליטו הדיירים לשמוע בקולו של הינשוף, אספו את הבקבוקים והפחיות, יצרו פרחים, קישוטים
ועוד חפצים שימושיים מהבקבוקים הריקים.

והינשוף גר בקומה הרביעית, אוהב את השכנים ועוזר במיחזור.
כך בקצב די מהיר, הפך המגדל דוגמה לכל דיירי העיר.

* במידה ומשיגים את הסרט "איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור" ממפעל "אביב" - הוא יחליף את
ההסבר של הינשוף.

הידעת?

- ייצור הפלסטיק בעולם עולה על מליון טון בשנה.
- במכל אחד לאיסוף פלסטיק, מצטבר במוצע כ - 1 טון בקבוקים בחודש.
- הישראלים קונים כ - 65 מליון ליטר משקאות קלים בחודש.
- כשני מליון בקבוקי שתיה ובקבוקי פלסטיק אחרים נצרכים מידי יום בישראל.
- בישראל צורכים כ - 450,000 טון מוצרי פלסטיק בשנה ומתוכם ממחזרים פחות מ - 10%.

סרטי וידאו העוסקים בנושא המיחזור:

1. "איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור", בהפקת "אביב" תעשיות מיחזור.
2. "בדלת האחורית של הסופרמרקט", מתוך סדרת הטלוויזיה החינוכית "בחסדי הטבע" (כ - 25 דקות).
3. "זיהום, הצילו", מתוך סדרת הטלוויזיה החינוכית "בעין חוקרת" (כ - 20 דקות).

רשימת טלפונים:

אביב - תעשיות מיחזור - 66 - 1-800-66-20
אל"ה - איסוף למען הסביבה באשקלון - 08-6711279
אל"ה - איסוף למען הסביבה באשדוד - 055-704413

פעילויות יצירה בעקבות "ממחזרים דירה להשכיר"

בקבוק פסל

חומרים:

- ◆ בקבוקי פלסטיק ('ליטר פלוס') ריקים ושקופים, עם הפקק. (כמה שיותר בקבוקים - יותר טוב).
- ◆ רצועות של ניירות קרפ צבעוניים.
- ◆ דבק מגע או דבק פלסטי.
- ◆ מים.

תהליך העבודה:

1. שוטפים את הבקבוקים במים משאריות המשקה.
2. מועכים את הבקבוקים, ללא הפקק, כדי להוציא מתוכם חלק גדול מהאוויר. לא לפחד, הבקבוקים אינם נשברים ואינם נקרעים בקלות.
3. סוגרים את הבקבוקים בפקקים וממשיכים למעוך ולקפל, בזוויות שונות ובכיוונים שונים.
4. מסירים את הפקק ומכניסים מים.

צביעת המים:

- משתמשים בצבע שמומס מנייר קרפ, מפני שצבע זה שקוף יותר מצבעים אחרים (כגון צבעי גואש או צבעי מים), וכך המים בבקבוקים נשארים צלולים.
1. גוזרים רצועות של נייר קרפ צבעוניים.
 2. ממלאים את הבקבוק כמו קודם. לוקחים רצועת קרפ ומכניסים לתוך המים. פיסה קטנה נשארת מחוץ לבקבוק.
 3. סוגרים מנערים היטב, פותחים שוב ומוציאים את הנייר (שבניתיים איבד מצבעו).
 4. אוטמים את בקבוק המים בדרך הבאה: מטפטפים לתוך הפקק כמה טיפות דבק, סוגרים ומניחים לייבוש.

כאולינס

חומרים:

- ◆ 10 בקבוקי פלסטיק גדולים אחידים - שטופים, נקיים ויבשים, כולל פקקים.
- ◆ שאריות טפט צבעוני
- ◆ סרטי קישוט
- ◆ מדבקות צבעוניות
- ◆ מספריים
- ◆ כדור בגודל בינוני

אופן ההכנה:

1. מקשטים כל אחד מהבקבוקים בעזרת כל חומרי הקישוט המוצעים.
2. ממלאים כ- 1/4 מתכולת כל בקבוק במים.

המשחק:

מציבים את הבקבוקים כבמשחק הבאולינג בקצהו של מסלול ארוך. המשתתפים מגלגלים את הכדור לאורך המסלול ומנסים להפיל בעזרתו בכל תור כמה שיותר בקבוקים.

מיכל לנייר טואלט

חומרים:

- בקבוק פלסטיק גדול ורחב (1.5 ליטר), נקי, שטוף ויבש.
- סכין חיתוך
- גליל נייר טואלט
- חומרי קישוט: סרטים, מדבקות ושאריות טפט צבעוני.

אופן ההכנה:

- בעזרת סכין החיתוך, חותכים את חלקו העליון של הבקבוק. חלק זה יכלול את פיית הבקבוק ועוד כ- 5 ס"מ נוספים.
- בעזרת הסכין חותכים את מרכזו של הבקבוק ומותירים מעל תחתית הבקבוק כ- 10 ס"מ. מקבלים מיכל (תחתית הבקבוק) ומכסה (חלקו העליון של הבקבוק).
- לתוך המיכל מכניסים גליל של נייר טואלט. את קצהו מושכים כלפי מעלה. סוגרים את המיכל עם "המכסה" ומשחילים את קצה הנייר דרך הפייה למשיכה רצופה.
- מקשטים בעזרת כל חמרי הקישוט הצבעוניים.

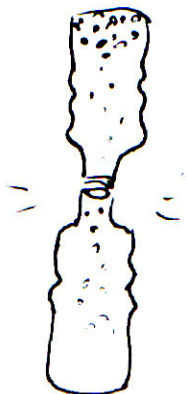
"עצון חול" מצדשים

חומרים:

- שני בקבוקי פלסטיק קטנים (0.5 ליטר) נקיים, שטופים ויבשים
- 1 שקית עדשים - קטניות קטנות
- דבק חם
- איזולירבנד צבעוני

אופן ההכנה:

- מקלפים את התווית המודבקת על גבי הבקבוקים ומנקים היטב משאריות הדבק.
- ממלאים את אחד מהבקבוקים בעדשים, עד כדי מחצית מתכולת הבקבוק לפחות.

- מזליפים דבק חם (בעזרת אקדח הדבק) על פיית הבקבוק. יש להזליף כמות שתאפשר הדבקה וגם תצמצם את קוטר הפייה בחלקה הפנימי.
- גם סביב פיית הבקבוק השני מזליפים דבק באותו האופן.
- את הבקבוק השני מדביקים על הראשון הפוך - פייה אל פייה.
- לאחר התגבשות הדבק מלפפים סביב שתי הפיות המודבקות איזולירבנד צבעוני.

ניתן לקשט במעט ליפופי איזולירבנד ובמדבקות צבעוניות גם את תחתיות כל אחד מהבקבוקים. כאשר נהפוך את הבקבוקים יעברו השעועיות דרך שתי פיות הבקבוקים המוצמדים כמו בשעון חול. ניתן לשלב את שעון החול שיצרנו בכל פעילות ומשחק שמחייבים שעון עצר.

לאח תוכנויות-א' תוכן היום (צ"ס כרוייה פרק)

החומרים:

- בקבוק פלסטיק גדול (1.5 ליטר) נקי, שטוף ויבש- ללא מדבקה
- מתלה בגדים
- יריעת מפל צבעונית ארוכה ברוחב 20 ס"מ
- סיכות מתפצלות
- טוש פרמננט שחור
- סכין חיתוך

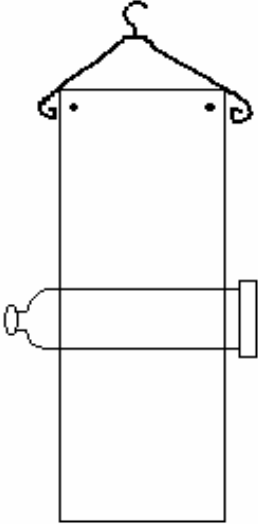
אופן ההכנה:

- ❖ רושמים את שמות ילדי הקבוצה על גבי יריעת המפל, אחד אחרי השני באותיות יפות, גדולות וברורות ובמרחקים אחידים זה מזה. אורך יריעת המפל בהתאם למספר השמות.
- ❖ יש להשאיר בחלקה העליון של היריעה שוליים של כ - 12 ס"מ.
- ❖ את היריעה מחברים אל המתלה תוך ליפוף חלקה העליון סביב מוט המתלה ושימוש בסיכות מתפצלות לחיבור והידוק.
- ❖ בעזרת סכין החיתוך פותחים 2 חריצים לאורך הבקבוק, משני צדדיו במקביל. אורך החריצים 20 ס"מ כרוחב היריעה.
- ❖ משחילים את הבקבוק על היריעה, מחלקה התחתון, דרך שני החריצים. הבקבוק הופך מסמן מקום לשם הילד בלוח התורנויות.

כרחי קנקלים

חומרים:

- * קנקלים (בקבוקי שתיה מפלסטיק) ריקים, שטופים ויבשים
- * צבעים - ספריי או אקריליק, מכחול
- * מספריים
- * סכין חיתוך
- * סלוטייפ

הכנה:

1. צובעים את הקנקל מבחוץ. אם יש בבית שארית של צבע אקריליק לקירות, אפשר לשפוך מעט ממנו לתוך הבקבוק, לסגור את הבקבוק היטב, לנער אותו ולהניח לייבוש בלי הפקק.
2. גוזרים את הקנקל לשלושה חלקים. החלק העליון הוא החלק שיש בו פקק, החלק האמצעי הוא החלק שיש בו תווית מסחרית, והחלק התחתון הוא הבסיס.
- מתחילים לחתוך בסכין חיתוך (בסיוע של מבוגר) וממשיכים לגזור במספריים. מכל אחד מחלקי הבקבוק אפשר ליצור קישוטים.

פרח א':

1. משתמשים בחלק העליון של הקנקל. מחזיקים ביד אחת בצואר של הבקבוק, כך שהצד של הבקבוק, כך שהצד החתוך יהיה קרוב אליכם. ביד השנייה גוזרים במספריים רצועות שיהיו עלי הכותרת של הפרח.
2. מתחילים מבסיס החלק המופנה אלינו ועד מעט לפני צואר הבקבוק במירווחים שווים של 1 ס"מ.
3. מחזיקים בצואר הבקבוק וגוזרים רצועות. מקפלים או מגלגלים כל רצועה כלפי חוץ, מניחים את המספריים ומקפלים או מגלגלים כל רצועה כלפי חוץ.

פרח ב':

1. משתמשים בחלק האמצעי של הקנקל. גוזרים את הפלסטיק לאורכו ומשטחים את הגליל למלבן. גוזרים רצועות במירווחים שווים של כ - 1 ס"מ לאורך המלבן אך לא עד הסוף, כך שהרצועות לא יהיו נפרדות לגמרי אלא מחוברות בבסיס המלבן.
2. מגלגלים את הבסיס ומדביקים בסלוטייפ.
3. את הרצועות החופשיות מגלגלים כלפי חוץ. הפרח הזה יכול לשמש גם אבקנים במרכז של פרח אחר.

פרח ג':

1. משתמשים בחלק התחתון של הקנקל. גוזרים חמישה עלי כותרת רחבים שווים בגודלם בצורת קשתות, כמו בתצלום.
2. מגלגלים כל עלה כלפי חוץ, מכינים את האבקנים כמו בהסבר לפרח ב' ומדביקים במרכז התחתית של הבקבוק.

אמ... קפיץ

לוקחים כל חלק שהוא מהקנקל וגוזרים אותו מצד לצד בצורה סיבובית (ספירלית).

